

1 - 5

5.1.2i Concept

Factsheet Arbeidsmarktbeleid COVID-19

Onderwerp: Arbeidsmarktbeleid COVID-19	
Samenvatting van onderwerp dat voorligt	De activiteiten van VWS, al dan niet uitgevoerd door derden, gericht op personele houdbaarheid van de zorg voor de korte en lange termijn, in het licht van de COVID-19 pandemie.
Kernboodschap	<p>De continuïteit en kwaliteit van zorg is onlosmakelijk verbonden met de beschikbaarheid van voldoende tevreden en deskundig personeel. Het kabinet is primair verantwoordelijk voor de randvoorwaarden waaronder zorgorganisaties personeel kunnen aantrekken en als goed werkgever kunnen optreden.</p> <p>De tekorten op de arbeidsmarkt waren al groot vóór de crisis, maar zijn tijdens de coronacrisis nog nijpender geworden. Vandaar dat het kabinet extra inzet op het werven, opleiden en behouden van zorgprofessionals. Dit gebeurt langs vier lijnen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Crisismaatregelen gericht op het opschalen van de IC-capaciteit en de beschikbaarheid van tijdelijke extra personele capaciteit. 2. Aandacht voor herstel en zeggenschap van zorgprofessionals. 3. Mentale ondersteuning van zorgprofessionals. 4. Structurele maatregelen gericht op de beschikbaarheid van voldoende en tevreden medewerkers voor de zorg. <p>Het kabinet structureel 5 miljoen euro uit voor een Nationale Zorgreserve van circa 2000 zorgprofessionals die snel ingezet kunnen worden tijdens een crisis of pandemie. In verband met de aanhoudende druk op de zorg is dit bedrag in 2022 incidenteel verhoogd naar € 10 mln. In 2021 is onderzocht op welke manier een Nationale Zorgreserve het beste vormgegeven kan worden. Uit die verkenning blijkt de noodzaak om zowel te zorgen voor een landelijke regie en slagkracht in tijden van crises, als om tot in de haarvaten van de zorg in de regio de verbinding te maken met organisaties en zorgprofessionals, zodat inzet daadwerkelijk effectief kan plaatsvinden. Dat vraagt beslissingsbevoegdheid en een registerfunctie op landelijk niveau, terwijl regionale uitvoeringskernen zorgdragen voor het werven, boeien, binden, behouden van reservisten en hen - in samenwerking met zorgorganisaties - continu inzetbaar houden. Dit jaar worden de juridische en uitvoeringsvraagstukken uitgewerkt en begonnen met de operationalisatie van een NZR.</p>
Context van het onderwerp	<p>1. Crisismaatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> • VWS heeft circa €500 mln. beschikbaar gesteld via subsidie aan ziekenhuizen voor het realiseren van het IC-op-schalingsplan van het Landelijk Netwerk Acute Zorg. • VWS heeft daarnaast circa €100 mln. geïnvesteerd in tijdelijke crisismaatregelen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Initiatief Extra handen voor de zorg – Er zijn circa 6.300 mensen (voornamelijk oud-zorgverleners) tijdelijk ingezet bij zorgorganisaties in nood. ○ De Nationale Zorgklas – Er hebben circa 5000 mensen een korte opleiding gevolgd via de Nationale Zorgklas voor ondersteunende functies in de zorg, waarvan er 1847 dat deden met de intentie om duurzaam in te stromen. Zij volgden daartoe een opleiding t.b.v. een mbo-certificaat. De Nationale Zorgklas is verlengd tot eind 2022, hiervoor is €2,5 mln. beschikbaar gesteld in 2022. ○ Subsidieregeling Coronabanen Met de subsidieregeling Coronabanen is in 2021 voor 7.302 ondersteunende functies subsidie verstrekt aan zorgorganisaties, voor ondersteunende functies waarmee zorgprofessionals worden ontlast. Het vorige kabinet heeft besloten om 45 mln. euro beschikbaar te stellen voor de verlenging van zowel de subsidieregeling Coronabanen in de zorg als de Nationale Zorgklas. ○ Nationale Zorgreserve (tijdelijke faciliteit via Extra ZorgSamen) Zorgorganisaties kunnen via de www.nationalezorgreserve.nl een beroep doen op zorgreservisten die zich hebben aangesloten bij het initiatief van de stichting Extra ZorgSamen. Momenteel zitten er 1395 zorgreservisten in het bestand. ○ Defensie – Als laatste redmiddel is inzet van defensie mogelijk, nadat een <i>fact finding mission</i> de noodzaak daarvan heeft bevestigd. In dit kader is Defensie eerder ingezet bij het Universitair Medisch Centrum Utrecht om landelijke

	<ul style="list-style-type: none"> o patiëntenspreiding mogelijk te maken. Ook is Defensie in december ingezet bij twee ziekenhuizen in Limburg, namelijk het Zuyderland Ziekenhuis en het Viecuri MC. In lijn met het dalende aantal ziekenhuisopnames is de inzet in januari beëindigd. Noodzakelijke inzet van Defensie buiten de ziekenhuizen zal met name logistieke ondersteuning betreffen. <p><u>2. Aandacht voor herstel en zeggenschap</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is voor 2022 €10 mln. beschikbaar voor het herstel van zorgprofessionals (amendement Ellemeet/De Vries). Deze middelen zullen ten goede komen aan het herstel van verpleegkundigen, verzorgenden en/of begeleiders. Zij worden daarbij ondersteund door het samenwerkingsverband van V&VN, de beroepsvereniging van Professionals in Sociaal Werk(BPSW) en brancheorganisaties. Dit betreft onder meer ondersteuning bij het verwerven van vaardigheden. Ook wordt voorzien in een leernetwerk. Daarnaast biedt deze aanpak tijd en ruimte om binnen de werkcontext inhoud te geven aan zeggenschap, onder andere bij herstelbeleid. Partijen zullen met een volgend kabinet in overleg treden over de structurele invulling van zeggenschap en herstelinitiatieven. <p><u>3. Aandacht voor mentale ondersteuning</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zorgprofessionals kunnen voor mentale ondersteuning in de meeste gevallen een beroep doen op voorzieningen binnen de eigen organisatie via peer support, bedrijfsmaatschappelijk werk of geestelijk verzorgers. Voor professionals die minder/ geen beroep kunnen of willen doen op voorzieningen binnen de eigen organisatie, faciliteert VWS verschillende initiatieven: <ul style="list-style-type: none"> o Het contactpunt 'Psychosociale ondersteuning voor zorgprofessionals' van ARQ IVP (Instituut voor Psychotrauma) - Het contactpunt bemenst een telefoonlijn met gespecialiseerde psychologen. Daarnaast zijn er informatiebladen, screeningsinstrumenten en adviesmogelijkheden beschikbaar voor verschillende groepen professionals en werkgevers. o Het 'Steunpunt Coronazorgen' van ARQ IVP (in samenwerking met het RIVM, GGD GHOR en Nivel) - Dit steunpunt biedt zorgprofessionals en hun leidinggevenden informatie en tips aan over zelfzorg, omgaan met agressie, stress, angst en eenzaamheid. o C-support biedt nazorg aan COVID-19 patiënten met langdurige klachten. Ook zorgprofessionals kunnen hier een beroep op doen. o Het programma COVID-19 en werk - De Stichting Centrum Werk Gezondheid en C-support heeft op verzoek van het ministerie van SZW dit programma gestart. Doel van dit programma is dat mensen met langdurige coronaklachten aan het werk kunnen blijven, nu en in de toekomst. Ook zorgprofessionals kunnen hier een beroep op doen. <p><u>4. Structurele investering in arbeidsmarkt en opleiden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Met beschikbaarheidsbijdragen investeren we in de medische- en verpleegkundige vervolgopleidingen (€ 1,3 mrd. per jaar). Daarbinnen is € 180 mln. beschikbaar om onbepaald gespecialiseerd verpleegkundigen – waaronder IC verpleegkundigen – op te leiden. • Met SectorplanPlus investeren we in extra zij-instroom en behoud van personeel (ca. € 430 mln. over de jaren 2019-2022, dit wordt nog met een jaar verlengd). • Met de kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuizen is ca. € 200 mln. per jaar beschikbaar voor het om- en bijscholen van personeel door ziekenhuizen en UMC's. • Met het Stagefonds investeren we in voldoende en kwalitatief goede stages (112 mln. per jaar). • We investeren in de regionale samenwerking tussen zorgorganisaties via RegioPlus (ca. €18 mln. per jaar) gericht op meer instroom, beter opleiden en anders werken. • Het initiatief Het potentieel pakken wordt gefaciliteerd (€7,4 mln. per jaar). Dit richt zich op meer uren werken en het wegnemen van daarmee samenhangende belemmeringen. • We investeren in keuze-informatie voor jongeren via YouChooz en voor reeds werkenden via de Zorginspirator (€1,9 mln. per jaar). • Met het programma Ontregel de Zorg wordt gewerkt aan het verminderen van administratieve lasten (€2 mln. per jaar).
<p>Politieke afspraken (regeerakkoord, convenant,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bovenstaande is het gevolg van de beleids- en besluitvorming sinds het begin van de crisis, zowel geïnitieerd vanuit het kabinet als vanuit de Tweede Kamer. • Specifiek voor de Nationale Zorgreserve geldt dat het uitvoering geeft aan: <ul style="list-style-type: none"> o de motie van de leden Wilders en Heerma, waarin de regering werd verzocht

coalitieafspraken e.d.)	<ul style="list-style-type: none"> o onderzoek te doen naar een Nationale Zorgreserve, in te zetten tijdens een pandemie, ramp of terreuraanslag. o de motie van de leden Wilders en Heerma inzake het starten van een landelijke wervingscampagne voor zorgreservisten.
Feiten & cijfers	<p><u>De Nationale Zorgreserve (tijdelijke faciliteit Extra ZorgSamen)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanbod: op 11-02 zijn er 1395 actieve reservisten in het bestand bij Extra ZorgSamen. • Vraag: Sinds 1 januari 2022 hebben vijftien zorgorganisaties een aanvraag ingediend bij de NZR. Momenteel is er informeren contact met acht zorgorganisaties. • Inzet: Sinds november zijn er 1019 diensten aangeboden bij zorgorganisaties, waarvan er circa 551 daadwerkelijk zijn ingevuld. Het verschil laat zich primair verklaren uit het teruglopend aantal patiënten en overplanning. <p><u>Nationale Zorgklas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • In verband met de aanhoudende druk op de zorg, is de NZK verlengd tot eind 2022. Hiervoor heeft het vorige kabinet €2,5 miljoen beschikbaar gesteld voor gesteld. Om aanspraak te maken op de subsidie van VWS dienen de opleidingen uiterlijk op 1 mei 2022 te zijn gestart. In 2022 zijn tot nu toe 121 deelnemers gestart. • In 2021 hebben 3280 mensen een korte training of cursus gevolgd bij de Nationale Zorgklas (NZK). • 1818 mensen begonnen een opleiding bij de NZK voor een MBO-deelcertificaat niveau 2 en 3. Hiervan hebben 858 deelnemers hun mbo-certificaat behaald, 22 deelnemers zijn gezakt, 573 zijn nog in opleiding. • De NZK heeft inmiddels afspraken gemaakt over het opleiden van vrijwilligers van het Rode Kruis die kunnen worden ingezet bij een aantal ziekenhuizen en VVT-instellingen in de regio Rotterdam. <p><u>Defensie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Defensie is ingezet bij het Universitair Medisch Centrum Utrecht om landelijke patiëntenspreiding mogelijk te maken. Ook is Defensie in december ingezet bij twee ziekenhuizen in Limburg, namelijk het Zuyderland Ziekenhuis en het Viecuri MC. In lijn met het dalende aantal ziekenhuisopnames is de inzet inmiddels beëindigd (Zuyderland eind 2021, UMCU is per 14 januari 2022 en VieCuri MC is beëindigd op 15 januari 2022).

